

Metternichovská železárna v Plasích

V letech 1827-1829 vystavěl kníže Metternich v Plasích železárnou. Hlavním důvodem byly zřejmě dostatečné zásoby dřeva ve vlastních lesích, z něhož bylo vyráběno dřevěné uhlí, při užívaném způsobu výroby železa nezbytné. Dalším energetickým zdrojem byla řeka Střela a ložiska uhlí v nedalekém Kaznějově.

Vysoká pec patřila k typu dřevouhelných pecí s otevřenou hrudí, zvaných belgické. Surové železo bylo zpracováváno sléváním, přetavováním v kuplovně, zkujňováním a od roku 1859 i válcováním. Železárna dosáhla největšího rozmachu kolem poloviny 19. století. Tehdy zaměstnávala až 300 dělníků a jako největší podnik v obvodu plzeňské živnostenské komory měla roční obrat kolem čtvrt milionu zlatých.

Plaská huť vyráběla široký sortiment železářského zboží, zásobovala zemědělství i začínající průmysl náradím, stroji a výrobky běžné potřeby. Velkou část výrobků tvořila litina strojní a užitková, ale i do módy přicházející litina umělecká.

V sedmdesátých letech 19. stol. se výroba kvůli vysokým nákladům na dovoz rudy začala prodražovat.

Při velké povodni v roce 1872 byla huť značně poškozena a v roce 1875 byl provoz železářny zastaven.

Postupem času byly objekty prodávány, případně bourány na stavební materiál. Až v roce 1963 byla huť prohlášena za technickou památku. Koncem 90. let město Plasy přijalo projekt záchrany plaské hutě. Opravila se hlavní budova, zachránila se umělecká litina. V roce 2004 byla zřízena i výstavní síň, která je zaměřena na historii plaské hutě a výrobků z litiny. Na jejím vzniku se podílel také Plzeňský kraj a Nadace Via. Vše bude sloužit k rozvoji cestovního ruchu v návaznosti na cyklotrasy a naučnou stezku v Plasích.

Slavnostní otevření výstavní síně plaské litiny, obnovené hutě a restaurované sochy sv.J. Nepomuckého, která je umístěna před hutí, se konalo 26. 5. 2005 v 17,00 hod v Plasích u Werku.

Zveme všechny zájemce na návštěvu velmi zajímavé expozice výrobků z litiny.

Při procházce po Plasích je možné zhlédnout i další výrobky umělecké litiny - kašnu, kandelábry a lucerny, domovní čísla na některých budovách, náhrobky a kříže na hřbitově, výzdobu metternichovské hrobky. Vše je velmi pěkně začleněno do malebné zeleně plaského údolí a naučné stezky Plasy.

Prohlídky objednávejte na těchto tel. č.: 721 368 978 pí. Urbanová a Informační centrum Mikroregionu Dolní střela tel.: 373 322 493, e-mail:posta@mestoplasy.cz